।। ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।।

ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ଓ ପ୍ରତିଜ୍ଞା, ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣ, ବାବାଙ୍କ ଲୀଳାମାନ ଜ୍ୟୋତିସ୍ତମ୍ଭ ସ୍ୱରୂପ, ମାତୃପ୍ରେମ, ରୋହିଲାଙ୍କ କାହାଣୀ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମଧୁର ଉପଦେଶ

।। ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।।

ଗତ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବାବା କିପରି ସତ୍‌ଚରିତ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହମତି ରହିଛି ବୋଲି କହିଲେ, ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । 'ତୁମେ ନିଜର ମନ ସ୍ଥିର କର, ମୋର ବାଣୀରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖ ଏବଂ ନିର୍ଭୟ ହୋଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିଚାଲ । ମୋର ଲୀଳା ଲେଖିଲେ ଅବିଦ୍ୟା ନାଶ ହେବ ଏବଂ ଯିଏ ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନ ଓ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ଶ୍ରବଣ କରିବେ ତାଙ୍କର ଦୈହିକ ବୁଦ୍ଧି ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଭକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରେମର ତୀବ୍ର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ପ୍ରବାହିତ ହେବ । ଆଉ ଯିଏ ଏହି ଲୀଳା ଅଧିକ ଗଭୀରତାରେ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବେ, ସିଏ ଜ୍ଞାନରୂପକ ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ଲାଭ କରିବେ ।'

ଏହି ବାଣୀ ଶୁଣି ହେମାଡପନ୍ତ ଅତିଶୟ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ଏବଂ ନିର୍ଭୟ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ଯେ ଏବେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ସଫଳ ହେବ । ବାବା ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି କହିଲେ 'ଯିଏ ପ୍ରେମପୂର୍ବକ ମୋର ନାମ ସ୍ମରଣ କରିବ, ମୁଁ ତା'ର ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବି ।' ତାହାର ଭକ୍ତିରେ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ । ଯିଏ ମୋର ଚରିତ୍ର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଗାନ କରିବ, ମୁଁ ତାକୁ ସବୁପ୍ରକାର ସହାୟତା କରିବି । **ଯେଉଁ ଭକ୍ତଗଣ ହୃଦୟ ଓ ପ୍ରାଣ ସହକାରେ ମୋତେ ଚାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର କାହାଣୀ ଶ୍ରବଣ କରିବା ମାତ୍ରକେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ପ୍ରସନ୍ନତା ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ବିଶ୍ୱାସ କର, ଯେ କେହି ମୋର ଲୀଳାବଳୀର କୀର୍ତ୍ତନ କରିବ; ସିଏ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଚିର ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିବ । ଏହା ମୋର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଯେକେହି ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ମୋର ଶରଣାପନ୍ନ ହୁଏ, ଯିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହକାରେ ମୋର ପୂଜନ, ନିରନ୍ତର ସ୍ମରଣ ଏବଂ ମୋର ଧ୍ୟାନ କରେ, ତାହାକୁ ମୁଁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଦିଏ ।'**

'ଯିଏ ନିତ୍ୟ ପ୍ରତିଦିନ ମୋର ନାମସ୍ମରଣ ଏବଂ ପୂଜନ କରି ମୋର କଥା ତଥା ଲୀଳାମାନଙ୍କର ପ୍ରେମପୂର୍ବକ ମନନ କରିବ, ସେହିପରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କଠାରେ ସାଂସାରିକ ବାସନା ଏବଂ ଅଜ୍ଞାନରୂପକ ପ୍ରବୃତ୍ତି କିପରି ରହିବ ? ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ବଞ୍ଚାଇନିଏ ।'

'ମୋର କଥା ଶ୍ରବଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତିଲାଭ ହେବ । ଏଣୁ ମୋର କଥା ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଶ୍ରବଣ କର, ମନନ କର । ସୁଖ ଓ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରାପ୍ତିର ଏହା ହେଉଛି ସରଳ ମାର୍ଗ । ଏହା ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତକୁ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରଗାଢ଼ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ହେବ ସେତେବେଳେ ଅଖଣ୍ଡ ଚୈତନ୍ୟଘନ ସହ ଅଭିନ୍ନତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । କେବଳ 'ସାଇ' 'ସାଇ' ଉଚ୍ଚାରଣ ଦ୍ୱାରା ତୁମର ସମସ୍ତ ପାପ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ।'

।। ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ।।

ଭଗବାନ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଭକ୍ତଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର, ମଠ, କାହାକୁ ନଦୀ ତଟରେ ଘାଟ ନିର୍ମାଣ କରିବା, କାହାକୁ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରିବା ଏବଂ ଆଉ କାହାକୁ ଭଗବତ୍ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ; ଏପରି ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାନ୍ତି । ମୋତେ ଶ୍ରୀ ସାଇ ସତ୍‌ଚରିତ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରେରଣା ଦେଲେ । କୌଣସି ବି ବିଷୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ଅଭାବରୁ ମୁଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବଦା ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲି । ଏଣୁ ଏହି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦୁଃସାହସ କରନ୍ତି ବା କିପରି ?

ଶ୍ରୀ ସାଇ ମହାରାଜଙ୍କ ବାସ୍ତବିକ ଜୀବନୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ କାହାର ଅଛି ? ତାଙ୍କର କୃପା ମାତ୍ରକେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ତେଣୁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ରଚନା ଆରମ୍ଭ କଲି ବାବା ମୋର ଅହଂକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲେ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ନିଜର ଚରିତ୍ର ରଚନା କଲେ ।

ଅତଏବ ଏହି ରଚନାର ଶ୍ରେୟ ତାଙ୍କର, ମୋର ନୁହେଁ । ଜନ୍ମତଃ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁ ରହିତ ଥିଲି, ଏଣୁ ସାଇ ସତ୍‌ଚରିତ ଲେଖିବାକୁ ମୁଁ ସର୍ବଦା ଅଯୋଗ୍ୟ; କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ହରିକୃପା ଦ୍ୱାରା କ'ଣ ନହୋଇପାରେ ? ମୂକ ମଧ୍ୟ ବାଚାଳ ହୁଏ ଏବଂ ପଙ୍ଗୁ ଗିରି ଲଂଘିପାରେ । ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା କଳା ସେ ହିଁ ଜାଣନ୍ତି । ହାରମୋନିୟମ କିମ୍ବା ବଂଶୀ ଜାଣେ ନାହିଁ, ତା'ର ଧ୍ୱନି କିପରି ଆସୁଛି– ଏହାର ଜ୍ଞାନ କେବଳ ବାଦକକୁ ଜଣା । ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତମଣିର ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଜୁଆର ଭଟ୍ଟାର ରହସ୍ୟ ମଣି କିମ୍ବା ମହୋଦଧି ନୁହେଁ ବରଂ ଶଶିକଳାର ବୃଦ୍ଧି ଓ କ୍ଷୟ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ।

।। ବାବାଙ୍କ ଚରିତ୍ର : ଆଲୋକସ୍ତମ୍ଭ ସଦୃଶ ।।

ସମୁଦ୍ରର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ବତିଘର ଏଇଥିପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ ଯେ ନାବିକ ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ ନାହିଁ କି ଜାହାଜର କୌଣସି କ୍ଷତି ଘଟିବ ନାହିଁ । ଏହି ଭବସାଗରରେ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କ ଭୂମିକା ଏତାଦୃଶ ଅଟେ । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅମୃତଠାରୁ ମଧୁର ଏବଂ ସାଂସାରିକ ଯାତ୍ରାକୁ ସୁଗମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭିପ୍ରେତ । ଯେତେବେଳେ ତାହା କର୍ଣ୍ଣପଥ ଦେଇ ହୃଦୟରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ଦୈହିକ ବୁଦ୍ଧି ନଷ୍ଟ

ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ହୃଦୟ ପୁଲକିତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଆଶଙ୍କା ଲୋପ ପାଏ । ଅହଂକାର ବିନାଶ ଦ୍ୱାରା ବୌଦ୍ଧିକ ଆବରଣ ଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକଟ ହୁଏ । **ବାବାଙ୍କ ବିଶୁଦ୍ଧ କୀର୍ତ୍ତିର ବର୍ଣ୍ଣନା ନିଷ୍ଠାପୂର୍ବକ ଶ୍ରବଣ କରିବାଦ୍ୱାରା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପାପ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ଏଣୁ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତିର ଏହା ହିଁ ସରଳ ମାର୍ଗ ।**

ସତ୍ୟଯୁଗରେ ସାମ ତଥା ଦମ, ତ୍ରେତାରେ ତ୍ୟାଗ, ଦ୍ୱାପରରେ ପୂଜା ଏବଂ କଳିଯୁଗରେ ଭଗବତକୀର୍ତ୍ତନ ମୋକ୍ଷର ମାର୍ଗ । ଏହି ଅନ୍ତିମ ମାର୍ଗ ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ । ଅନ୍ୟ ସାଧନା, ଯୋଗ, ତ୍ୟାଗ, ଧ୍ୟାନ, ଧାରଣା ଆଦି ଆଚରଣ କରିବା କଠିନ; କିନ୍ତୁ ଚରିତ ତଥା ହରିକୀର୍ତ୍ତନ ଶ୍ରବଣ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଭ ଅଟେ । କଥା ଶ୍ରବଣ ଏବଂ କୀର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାଭାବିକ ବିଷୟାସକ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଭକ୍ତ ବାସନାରହିତ ହୋଇ ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତକାର ଅଭିମୁଖେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ । ଏହି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସେ ସତ୍‌ଚରିତର ରଚନା କରାଇଲେ ।

ଭକ୍ତଗଣ ଏବେ ସରଳତାପୂର୍ବକ ଚରିତ କଥା ଅବଲୋକନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ତତ୍‌ସହିତ ତାଙ୍କର ମନୋହର ସ୍ୱରୂପର ଧ୍ୟାନକରି ଗୁରୁ ତଥା ଭଗବତ୍-ଭକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ନିଷ୍କାମ ପୂର୍ବକ ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତକାର ଲାଭ କରନ୍ତୁ । 'ସାଇ ସତ୍‌ଚରିତ'ର ରଚନା ସଫଳତାପୂର୍ବକ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା-ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କ କରୁଣା, ଆମେ ତ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ।

।।ମାତୃପ୍ରେମ ।।

ବାଛୁରୀ ପ୍ରତି ଗାଇର ପ୍ରେମ ଓ ବାତ୍ସଲ୍ୟମମତା ସର୍ବଜନବିଦିତ । ତା'ର ସ୍ତନ୍ୟ ଦୁଗ୍ଧରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ବାଛୁରୀ ସ୍ତନକୁ ମୁହଁ କରେ, ଦୁଗ୍ଧର ଧାରା ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ତଦନୁରୂପ ମାଆ ମଧ୍ୟ ତା'ର ସନ୍ତାନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଠିକ୍ ସମୟରେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇଥାଏ । ଶିଶୁର ସୁନ୍ଦର ଶୃଙ୍ଗାର କରେ; କିନ୍ତୁ କୋମଳମତି ଶିଶୁ ଏହା ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ । ଶିଶୁର ଶୃଙ୍ଗାରକୁ ଦେଖି ମାଆର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହେ ନାହିଁ । ମାଆର ପ୍ରେମ ବିଚିତ୍ର, ଅସାଧାରଣ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର, ଯାହାର କୌଣସି ଉପମା ନାହିଁ । ଏହିପରି ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରେମ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରତି ରହିଥାଏ । ମୋ ପ୍ରତି ବାବାଙ୍କର ଏହିପରି ପ୍ରେମ ଥିଲା, ଯାହାର ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

୧୯୧୩ ମସିହାରେ ମୁଁ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲି । ମୋତେ ଯାହା ପେନସନ୍ ମିଳୁଥିଲା, ମୋର ପରିବାର ପୋଷଣ ପାଇଁ ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା । ସେହିବର୍ଷ ଗୁରୁପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ଅନ୍ୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ମୁଁ ଶିରିଡ଼ି ଯାଇଥିଲି । ସେଠାରେ ଅଣା ଚିଞ୍ଚଣିକର ନିଜଆଡୁ ମୋ ପାଇଁ ବାବାଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହିପରି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । 'ଯାଙ୍କ

ପ୍ରତି କୃପା କରନ୍ତୁ । ଯାହା ପେନସନ୍ ମିଳୁଛି ପରିବାର ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅଣ୍ଟୁନାହିଁ । କୁଟୁମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଚାଲିଛି । କୃପାକରି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି କରାଇଦିଅନ୍ତୁ ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଦୂରହେବ ।' ବାବା କହିଲେ 'ତାକୁ ଚାକିରି ମିଳିଯିବ; ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ସେବା କରି ସେ ଆନନ୍ଦ ଲାଭକରୁ । ତା'ର ଇଚ୍ଛା ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । **ସିଏ ବିଧର୍ମୀ ତଥା ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ସଂଗରୁ ଦୂରରେ ରହି କେବଳ ମୋ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ରଖୁ ।** ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ଓ ନମ୍ରଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ମୋର ଉପାସନା କରୁ । ଯଦି ସେ ଏହି ପ୍ରକାର ଆଚରଣ କରିବ, ନିତ୍ୟାନନ୍ଦର ଅଧିକାରୀ ହେବ ।

।। ରୋହିଲାଙ୍କ କାହାଣୀ ।।

ଏହି କାହାଣୀ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସମାନ ପ୍ରେମକୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ଥରେ ରୋହିଲା ଜାତିର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିରିଡ଼ି ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଶରୀର ଦୀର୍ଘକାୟ, ବଳିଷ୍ଠ ଏବଂ ସୁଗଠିତ ଥିଲା । ବାବାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ସେ ଶିରିଡ଼ିରେ ରହିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉଚ୍ଚ କର୍କଶ ସ୍ୱରରେ ସେ କୋରାନ ସରିଫ ପାଠ କରୁଥିଲେ ଏବଂ 'ଆଲ୍ଲା ହୋ ଅକବର' ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ଶିରିଡ଼ିର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦିନସାରା ବିଲରେ କାମ କରିବା ପରେ ରାତିରେ ଯେତେବେଳେ ଘରକୁ ଫେରୁଥିଲେ ରୋହିଲାଙ୍କ କର୍କଶ ସ୍ୱର ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ରାତିରେ ସେମାନେ ଭଲରେ ଶୋଇପାରୁନଥିଲେ ।

କିଛିଦିନ ଏହାକୁ ସେମାନେ ନୀରବରେ ସହିନେଲେ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏହା ସୀମା ବାହାରକୁ ଚପିଗଲା ସେମାନେ ବାବାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ରୋହିଲାଙ୍କୁ ଏହିଭଳି ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ କରାଇବା ପାଇଁ ନିବେଦନ କଲେ । ବାବା ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ ନାହିଁ । ଏହା ବଦଳରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲେ ସେମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ରୋହିଲାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ବାବା ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ରୋହିଲାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱଭାବର ଅଟେ ଏବଂ ସେ ରୋହିଲାଙ୍କୁ ଓ ତାଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ କୋରାନ ପାଠ ସମୟରେ ସିଏ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ସାହସ ସଞ୍ଚାର କରିପାରୁନାହିଁ, ତେଣୁ ସେହି ସମୟତକ ରୋହିଲା ସୁଖ ଓ ଶାନ୍ତିରେ କଟାଉଛି । ବାସ୍ତବରେ ରୋହିଲାଙ୍କର କୌଣସି ପତ୍ନୀ ନଥିଲେ । ବାବାଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତ କେବଳ ମନ୍ଦବିଚାର ଆଡ଼କୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ତୁଳନାରେ ବାବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଏବଂ ଈଶ୍ୱର ଆରାଧନାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିଲେ । ଏଣୁ ସିଏ ରୋହିଲାଙ୍କ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କରି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

।। ବାବାଙ୍କ ମଧୁର ଅମୃତୋପଦେଶ ।।

ଦିନେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଆରତି ଉପରାନ୍ତ ଭକ୍ତମାନେ ଘରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ବାବା କହିଲେ-

'ତୁମେ ଯେଉଁଠି ବି ଥାଅ, ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କର; କିନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ଏକଥା ସ୍ମରଣ ରଖ ଯେ ତୁମେ ଯାହା କିଛି କରୁଛ, ସେସବୁ ମୋତେ ଜ୍ଞାତ ଅଟେ । ମୁଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ପ୍ରଭୁ ଓ ଘଟ ଘଟରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଟେ । ମୋର ଉଦରରେ ସମସ୍ତ ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ପ୍ରାଣୀ ସମାହାର ହୋଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସମସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକର୍ତ୍ତା ଓ ସଞ୍ଚାଳକ ଅଟେ । ମୁଁ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ଥିତି ଓ ସଂହାରକର୍ତ୍ତା । ମୋର ଭକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର କୌଣସି କ୍ଷତି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମୋର ଧ୍ୟାନକୁ ଉପେକ୍ଷା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାୟାଜାଲରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ସମସ୍ତ ଜୀବ, ପ୍ରାଣୀ, କୀଟପତଙ୍ଗ ତଥା ଦୃଶ୍ୟମାନ, ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଏବଂ ସଚରାଚର ବିଶ୍ୱ ମୋର ହିଁ ସ୍ୱରୂପ ଅଟେ ।'

ଏହି ଅନୁପମ ତଥା ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶକୁ ଶ୍ରବଣକରି ମୁଁ ମନରେ ସ୍ଥିର କଲି ଯେ ଏଣିକି ମୋ ଗୁରୁଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାର ସେବା କରିବିନାହିଁ । 'ତୁମକୁ ଚାକିରି ମିଳିଯିବ'-ବାବାଙ୍କର ଏହି ବାଣୀ ମୋର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେବାରେ ଲାଗିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି ସତରେ କ'ଣ ଏହା ହେବ ? ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାବାଙ୍କ ଉକ୍ତି ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଏବଂ କିଛିଦିନ ପରେ ମୋତେ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଗଲା । ଏହାପରେ ମୁଁ ଆସକ୍ତିରହିତ ହୋଇ ଏକଲୟରେ ଆଜୀବନ ତାଙ୍କର ସେବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲି ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଶେଷକରିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ମୋର ଅନୁରୋଧ, ସେମାନେ ଆଳସ୍ୟ, ନିଦ୍ରା, ମନର ଚଞ୍ଚଳତା ଆଦି ଇନ୍ଦ୍ରିୟାସକ୍ତି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୂରରେ ରହି, ଏକାଗ୍ରଚିତ୍ତ ହୋଇ ବାବାଙ୍କ ଲୀଳାସମୂହ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରେମବନ୍ଧନ ମାଧ୍ୟମରେ ଭକ୍ତିରହସ୍ୟକୁ ଅବଗାହନ କରନ୍ତୁ ତଥା ଅନ୍ୟ ସାଧନାରେ ଭ୍ରମିତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । **କେବଳ ଗୋଟିଏ ହିଁ ସୁଗମ ମାର୍ଗ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ତାହା ହେଉଛି ଶ୍ରୀ ସାଇଲୀଳାକଥାର ଶ୍ରବଣ** । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଅଜ୍ଞାନ ନଷ୍ଟହୋଇ ମୋକ୍ଷର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୋଚିତ ହେବ । ଯେପରି ଅନେକ ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରିସାରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ କୃପଣ ପୁରୁଷ ନିଜର ଗଚ୍ଛିତ ଧନ ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ଚିନ୍ତିତ ଥାଏ, ସେହିଭଳି ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କୁ ଆପଣାର ହୃଦୟରେ ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ । ଆସନ୍ତା ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କ ଶିରିଡ଼ି ଆଗମନର କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସାଇନାଥାର୍ପଣମସ୍ତୁ । ଶୁଭଂ ଭବତୁ ।।